

Børnehusets navn: Voel Børnehus, Dagsinstitutionen Søhøjlandet

Mødedeltagere: Daglig leder, institutionsleder, medarbejder (vuggestue, 2 konsulenter.

Fysiske rum som lægger op til interaktioner

Iagttagelser (resume):

Iagttagelser er foretaget i vuggestuen, der er etableret i 2019 bestående af to stuer.

- **Medarbejder:**

Medarbejder har filmet/taget billeder og efterfølgende lavet plancher med billeder.

Der er billeder af børnene og deres familier i børnehøjde på hver stue. Dette lægger op til interaktioner med børnene (sprog/samtaler). Bruges også til samlinger ift. hvem der er til stede. Der er også billeder af børn og aktiviteter i vuggestuen. Disse lægger op til samtaler om, hvad det er børnene laver/leger.

Reoler med legetøj: Børnene skal selv kunne vælge legetøj. Lille bord med reol, hvor der står Lego på.

Bil i garderobe betyder, at der kan foregå overgangsaktiviteter med leg.

Der gøres klar til lege i legekøkkenet. Der stilles også kreative materialer klar om morgenen på borde.

- 1) Fysisk udfoldelse: Rutsjebane, legepladsen udenfor med bakke (styrker børnenes motoriske udvikling)
- 2) Børn/voksne zoner: Der vises billede af børn og voksne, der lege med papkasse – males med farve.
- 3) Legezoner børn: Legetæpper
- 4) Stillezoner: Sofaer bruges ofte om morgenen, bøger til læsning og sutteaflevering efter aflevering, bruges også om eftermiddagen efter lur.

Observation omkring bil i garderober: Små legmiljøer - piger skal ud og lege. De leger i bilen inden de skal ud. Voksen spørger, hvor de skal hen. De skal over på besøge fisk. Den voksne går med ind i legen, spørger ind til legen, inspirere og hjælper med nye veje videre i legen.

- **Konsulent:**

Observationer ligger i tråd med medarbejderens observationer. Garderober og toiletter/puslepladser bærer præg af mange overvejelse og muligheder for at understøtte børnene sprogligt og arbejde pædagogiske med overgangsaktiviteter. Ud fra observationer synes Mariehøns at være den stue der er tydeligst i miljøer der lægger op til interaktioner, dvs. hvor det er tydeligst hvad der forventes af børnene i det pågældende miljø.

Mariehøns:

- 1) Fysisk udfoldelse: Rum med lille rutsjebane og motorikplader. I rummet er der også legekøkken og bord til børn-voksenaktiviteter. Kan der være for mange tilbud i samme rum (risiko for konflikter/legemiljøer der forstyrre hinanden)?
- 2) Børn & voksne: Borde/skamler (fleksible) sofa med bogreol (bogkasser med bøger ved siden af sofa).
- 3) Legezoner børn: legetæpper, dukkehus med billeder af familier, bondegårdsmiljø, legekøkken
- 4) Stillezoner: Sofaer. Derudover synes der at mangle lidt stillezoner/mulighed for at skærme legen.

Sommerfugle:

- 1) Fysisk udfoldelse: Stort motorikrum
- 2) Børn & voksne: Borde/skamler, legetæpper
- 3) Legezoner børn: Legetæpper, legebord med Lego, legekøkken. Miljø om legekøkken kunne godt i højere grad invitere til leg via visuel understøttelse på væggene.
- 4) Stillezoner: Sofa. Derudover synes der at mangle lidt stillezoner/mulighed for skærme legen.

Udemiljø: Der er ny legeplads til vuggestuen på vej. Når mellemgruppebørnene er ude af huset, benytter vuggestuen denne legeplads. Vuggestuens areal er dejlig kuperet, hvor børnene kan afprøve motoriske færdigheder og fysisk udfoldelse. Der er små sandkasser til leg med sand.

Samtale/analyse:

Leder: Forudsigelighed for børnene: Det er godt at være fleksibel, men det er også godt at vide (som barn), at her er tingene/miljøet, jeg gerne vil lege med. Hvad kræver det af overvejelser som pædagogisk medarbejder ift. indretning af miljøet?

Medarbejder: Vi plejer at introducere legene fx billege eller dukkelege. Der er frihed ift. at tage legetøj med ind i andre miljøer end de miljøer, legetøjet er tiltænkt. Vi har turdage, hvor nogle børn er på tur. Det betyder, at der er mere plads til udfoldelse for de børn, der er tilbage i huset. Mere tid til fordybelse i legen.

Konsulent: Der er data, der peger i retning af bevidste valg i udformning af de lege/læringsmiljøer. Hvilke overvejelser lægger bag?

Medarbejder: Der er billeder på vinduer, så det også kan skærme lidt af ift. legen blandt børn inde bag ruden. Reoler er fleksible, og der justeres/flyttes rundt løbende ift. børnegruppen.

Institutionsleder: Jeg hører, at der er opmærksomhed på at følge børnenes spor samtidig med at introducere til nye lege. Lægger også mærke til at der gøres klar til leg. I Søhøjlandet arbejder vi meget med dataindsamling og evaluering. Alle medarbejder får en evalueringsmappe med værktøjer til, hvordan de kan arbejde med dataindsamling og

evaluering. Det er anvendeligt ift. lege/læringsmiljøer systematisk fx 4 gange om året og i det daglige. Måde at lave hverdagsevalueringer. Vi skal ud over synsninger og tro til mere vidensbaserede beslutninger.

Leder: Det skal blive til en naturlig ting i huset ift. at arbejde med data og evaluering.

Tilsynets anbefalinger:

- At medarbejdere og leder fortsætter deres fokus med at systematisere brugen af data og evalueringer ift. udvikling af de fysiske rum.
- At medarbejdere og leder undersøger fordele og ulemper ved fleksible miljøer ift. at følge børnene spor versus tydeligt defineret legemiljøer.

Lederens refleksioner:

Spændende at lave dataindsamling på hvad et fleksibelt -og et tydeligt afgrænset legemiljø har af betydning for børnenes leg.

Vi vil være nysgerrige på, hvad legemiljøerne kan have af betydning for de voksnes deltagelse i legen.

Lederens handlinger:

På januar personalemøde planlægges konkret hvilken data vi vil indsamle, hvordan vi vil indsamle data med hjælp fra videooptagelser og hvordan vi vil efterbearbejde og evaluere det.

Medarbejderne som responsive og sensitive

Iagttagelser (resume):

- Medarbejder:

Sensitivt samspil: Regnsvejsdag, to piger står ved vandpyt og dreng kører forbi. Voksne siger det regner. Børnene hopper i vandpytter. Den voksne siger "hoppe, hoppe, hoppe". Pige peger på vandpyt og siger 'regnpyt'. Piger siger "hop". "Du plasker", siger den voksne.

Den voksne italesætter, det børnene laver samtidig med at hun spejler børnene. Der arbejdes med sprogtilegnelse via det sensitive samspil. Den voksne sætter ord på det børnene forsøger at udtrykke.

Hverdagsrutine: Voksne smører mad. Pige sidder med elefant under bordet. Hun taber elefanten, da hun skal spise en bolle. "Tabt elefanten", pigen begynder at græde. Voksne løfter hånden med to fingre, "vente to minutter" (kropssprog). Den voksne er i gang med at dele mad ud. Efter henvender hun sig til pigen: "Hvad skal vi gøre ved den elefant, den bliver jo ved med at falde ned. Pigen siger, "den skal ligge på en stol".

Den voksne udviser improvisation ift. at imødekommer barnets behov, finder løsning som barnet kan acceptere.

- **Konsulent:**

Har besøgt begge stuer: Observationer bekræfter medarbejderens observationer.

Medarbejdere benævner børnenes handlinger – understreger det der foregår i rummet. Den voksne sætter ord på. De voksne gentager børnenes udsagn. Det er med til at bekræfte børnene i, at de bliver set og hørt. Der benyttes en anerkendende og ligeværdig tone til børnene. Voksne sidder på gulvet i børnehøjde med børnene – understøttende ift. sensitivt og responsivt samspil. De voksne er opmærksomme på nyankommende børn. De voksne formår også at sætte ord på børnenes perspektiver. Der blev også observeret, at voksne indtog specifikke positioner i rummet, hvilket kan understøtte dem i at være sensitive og responsive.

Samtale/analyse:

Institutionsleder: Det er godt, at der bliver sat sprog på det børnene gør – det styrker det sproglige arbejde. Der synes at være en bevidsthed ift., hvor i rummet de er placeret. Der bliver arbejdet med små børnefællesskaber.

Daglig leder: Bliver enormt glad over de iagttagelser, der er lavet – skulderklap til medarbejderne.

Medarbejder: Måske kan vi italesætte vores handlinger som voksne endnu mere

Kan vi bruge videooptagelser til at sætte spot på, hvad der sker i rummet, og hvordan der arbejdes med sprogtiltagelse og det sensitive og responsive samspil.

Kan man overføre nogle af erfaringer fra vuggestuen til børnehaven?

Nogle af de samme tanker er blevet brugt ift. begrebstiltagelse i børnehaven. Aktiviteter blev videofilmet, som medvirkede til en opmærksomhed ift., hvordan der blev kommunikeret med børnene. Det bliver tydeligt, når det bliver videofilmet.

Tilsynets anbefalinger:

At medarbejdere og leder fortsætter deres fokus med at systematisere brugen af data og evalueringer af de voksnes sensitive og responsive samspil.

At medarbejder og leder undersøger hverdagsrutiner ift. voksnes sensitive og responsive samspil med børnene.

Lederens refleksioner:

Det har stor betydning for børnenes begrebsdannelse og sprogudvikling, at de voksne er gode til at sidde ord på – "forære børnene sproget"

Lederens handlinger:

Vi vil gøre brug af video, for at de voksne bliver bevidste om, hvordan de giver børnene mulighed for sprogudvikling.

Samvær med vedvarende fælles opmærksomhed

Iagttagelser (resume):

- **Medarbejder:**

Videofilm af aktivitet udenfor (struktureret voksenaktivitet): Kreativ aktivitet omkring bord, hvor der skal laves pindsvin i ler. Voksen står sammen med tre børn. "Der er ikke nogen, der kan komme til den, fordi den stikke". Skal vi ikke prøve, at lave den i ler? Pige siger "av av". "Ja den stikker", siger den voksne. Voksne viser billede af pindsvin.

Film 2: Børn er i gang med at lave pindsvin. "Hvad er I gang med at lave", spørger en voksen. "Vi laver pindsvin". Voksne forklarer hvorfor pindsvin har pigge på deres kroppe.

Der stilles åbne spørgsmål til børnene. De voksne er med til at understøtte aktiviteten med historier om pindsvin samtidig med, at der laves pindsvin. Aktiviteten løb over en times tid, og børn kunne komme til og fra aktiviteten. Der er også børn der gynger som kobler sig på samtalen om pindsvin.

Børnene er generelt gode til at fordybe sig i de voksenstyrede aktiviteter. Det virker til, at de nyder det - også dem som ikke har så meget sprog eller er tosprogede.

- **Konsulent:**

Observerede leg på tæppe med dyr. Foregik over tid. De voksne kobler sig på børnenes indspil samtidig med, at de skaber rammer eller tilføjer elementer til legen, så den kan fortsætte. Der var sensitivt og responsivt samspil, og det foregik over tid med fordybet interaktion med børn og voksne.

Samtale/analyse:

Strukturerede aktiviteter: Hvad er det gør, at børnene kan være fordybede i forholdsvist lang tid?

Daglig leder: Tænker det også hænger sammen med de voksnes rummelighed ift., at man som barn kan komme og gå i aktiviteter (fleksibilitet).

Er det altid de samme børn, som deltager i aktiviteter.?

Medarbejder: det har ofte været på børnenes initiativ. Vi spørger/opfordre dem til at være med flere gang. Vi har også børn, som ikke deltager med som vælger andre aktiviteter (favoritaktiviteter) fx gynger eller scootere. Nogle gange kan vi godt inddrage dem i samtalerne om den strukturerede aktivitet. Hvordan får vi skabt vedvarende fælles opmærksomhed med dem?

Hvordan skaber man den gode stemning ift., at man bliver i en aktivitet?

Medarbejder: Der er en stemning af hjemlighed, som jeg tror er med til at understøtte den gode stemning. Der kan også godt være konflikter på stuen men ikke forhold til, at der er mange på stuen - konfliktniveauet kunne godt være højere.

Institutionsleder: Vigtigt at holder fast i den gode stemning.

Tilsynets anbefalinger:

- At medarbejdere og leder undersøger, hvilke børn der ofte deltager, og hvilke der ikke deltager i de strukturerede aktiviteter
- At medarbejdere og ledere undersøger, hvorfor nogle børn vælger at have en paralleldeltagelse i de strukturerede aktiviteter

Lederens refleksioner:

Iagttagelse om der er børn, der har brug for mere afskærmning til vedvarende fælles opmærksomhed

Lederens handlinger:

Drøfte det ved gennemgang af børn på gruppemøde.

Fysiske rum som inviterer til leg

Børneperspektiv (resume):

Medarbejder har haft samtaler med børn (piger) i vuggestuen ift., hvad de bedst kan lide at lave i vuggestuen. Samtalerne er blevet videofilmnet.

Lege med mine gode venner. Lege med dukker. Lege med X. Lege med X. Lege med piger/dukkerne. Lege med biler. Børnene reflekterer over svarene.

Episode udenfor: Leg i vandpyt. Piger stikker fingrene i vandpytten og smager på vandet. Voksne spørger, hvad de laver. Børnene siger "Mmmm". "Spiser i vandet", spørger den voksne. "I skal ikke spise vandet. I skal hoppe i det".

Det er børnene selv der eksperimenterer.

Samtale/analyse:

Der er blevet arbejdet med venskaber, der måske kan forklare, hvorfor mange af udsagnene peger i den retning.

Hvad ligger til grund for børnenes svar? Svarer de det, som de andre svarer?

Forskellige holdninger i huset ift., hvor meget børnene selv skal eksperimenterer (i eksemplet at smage på vandpytter).

Daglig leder: Oplagt at børne skal eksperimenterer med en vandpyt – undersøge og lege med elementet vand. Hvordan tages drøftelse i personalegruppen om børns hensigtsmæssige/uhensigtsmæssige eksperimenter, og hvilke grænser der skal sættes for deres eksperimenter. Forskellige holdninger ift. til dette. Hvordan undersøger vi dette? Dette kan have betydning for de rammer, vi stiller til rådighed for børnene, og hvilke invitationer til leg, som rammerne tilbyder dem. Hvad er tilladt, og hvad er ikke tilladt i et voksenperspektiv versus et børneperspektiv.

Hvordan kan man undersøge børns perspektiver, hos børn der ikke har et verbalt sprog?

I vuggestuen har de observeret på, hvad børnene søger af legetøj, undersøge der kropssprog og hvad der optager dem. I indkøring af børnene vægtes en lang indkøring af 14 dage efterfulgt af samtaler med forældrene.

Kan vi også bruge 360 graders kamera ift., hvad der optager børnene i de fysiske rammer?

Tilsynets anbefalinger:

- At medarbejdere undersøger, hvordan zonerne på stuerne bliver brugt af børnene ift. zonerens tydelighed, og hvordan de inviterer børnene til leg
- At leder og medarbejdere undersøger, hvordan de kan gøre brug af børneperspektiver i forbindelse med etablering af den nye legeplads
- At medarbejder og leder sætter fokus på de grænser man som voksne sætter for børns eksperimenter og leg i både formelle og uformelle rum.

Lederens refleksioner:

-Det er spændende at gå på opdagelse i, hvordan børnene bruger et tydeligt og et flexibelt legemiljø.

-Ny legeplads: hvad er børnene i dag optaget af at bruge og hvilke områder på legepladsen opsøger børnene. Det skal vi have blik for ved etablering af ny legeplads.

-Spændende at følge børnenes initiativer og eksperimenter. Den viden børn tilegner sig her, skal så vidt muligt ikke bremses af voksne.

Lederens handlinger:

-Forår 2021 planlægges tiltag for indsamling af data. Hvad vi konkret vil se efter ift forskellige legemiljøer, og hvordan vi vil indsamle data med hjælp fra videooptagelser, og hvordan vi vil efterbearbejde og evaluere det.

-De voksne iagttager og filmer over tre dage børnenes leg på legeplads. Dette tages med i planlægning af ny legeplads.

-På gruppemøde sidder vi på om børns tilegnelse af læring, og om hvordan vi voksne møder børnenes initiativer.